

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент науки і освіти Харківської обласної військової адміністрації
Харківська торгово-промислова палата
Державний біотехнологічний університет,
факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю
Краківський економічний університет (Республіка Польща)
Резекненська академія технологій (Латвійська Республіка)
Варшавський університет наук про життя (Республіка Польща)
Стамбульський університет Айдин (Турецька Республіка)
Азербайджанський університет кооперації (Азербайджанська Республіка)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ,
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ**

**Тези доповідей
II Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

2 листопада 2023 р.

Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент науки і освіти Харківської обласної військової адміністрації
Харківська торгово-промислова палата
Державний біотехнологічний університет,
факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю
Краківський економічний університет (Республіка Польща)
Резекненська академія технологій (Латвійська Республіка)
Варшавський університет наук про життя (Республіка Польща)
Стамбульський університет Айдин (Турецька Республіка)
Азербайджанський університет кооперації (Азербайджанська Республіка)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ,
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ**

**Тези доповідей
II Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

2 листопада 2023 р.

Харків
ДБТУ
2023

Редакційна колегія конференції

Головний редактор: Михайлов В.М., д.т.н., проф.

Заступники: Пенкіна Н.М., к.т.н., доц.; Одарченко Д.М., д.т.н., проф.; Савицька Н.Л., д.е.н., проф.; Омельченко Г.Ю., к.е.н., доц.

Члени редколегії: Сорокіна С.В., к.т.н., доц.; Пахуча Е.В., к.е.н., доц.; Хлопоніна-Гнатенко О.І., к.е.н., доц.; Худавердієва В.А., к.е.н., доц.; Полупан В.В., к.т.н., доц.; Татар Л.В., к.т.н., доц.; Карбівнича Т.В., к.т.н., доц.

Міжнародний науковий комітет: Ян В. Віктор, Prof. Dr. Hab.; Iluta Arbidane, Dr. oec.; Joanna Michalik, Dr. Adiunkt; Esma Tezcan, Assist. Prof. Dr.; Nasibov Afig, PhD in Economics.

Конференцію включено до Переліку міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених у 2023 році згідно з листом ІМЗО МОН України від 19.01.2023 № 21/08-53 «Про Перелік наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2023 році».

А43 **Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі [Електронний ресурс] : тези доповідей Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 2 листопада 2023 р. / Державний біотехнологічний ун-т. – Електрон. дані. – Харків, 2023. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.**
DOI 10.5281/zenodo.10260306

Збірник містить тези доповідей, у яких розглянуто проблеми методології та практики обліку, аудиту, оподаткування, маркетингу та менеджменту підприємницької діяльності, перспективи застосування сучасних інформаційних систем управління підприємствами і напрями вдосконалення фінансових механізмів збалансованого розвитку України в умовах глобалізаційних викликів інформаційної економіки.

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Панченко І.М. Співпраця бізнесу і ЗВО заради відновлення економіки України	18
Яцун Л.М. Повоєнні реалії та напрями сталого розвитку туризму в умовах європейських інтеграційних процесів	20
Rumyantseva N.L. Management and legal regulation of vocational education systems in Europe, Great Britain and Ukraine	22
Шурдук І.В. Щодо питань ідентифікації крафтових харчових продуктів із метою визначення їхньої ринкової вартості	24
Бабенко В.Ю., Акмен В.О. Застосування принципів стратегічного онлайн-маркетингу в соціальних мережах для сприяння стабільному розвитку бізнесу	27
Жегус О.В. Маркетинг можливостей як інструмент управління змінами в організації	29
Гринько В.В., Колесник В.В. Перспективні напрями розвитку технологій переробки пластику	31
Emilio Martínez Martínez Fernandez de Bobadilla, Tatar L. Producción Propietaria De Vino Ecológico En España	33
Носирєв О.О., Полупан В.В. Тенденції розвитку готельного бізнесу в Україні	35
Шиян Д.В. Особливості формування попиту на готельно-ресторанні послуги в передвоєнний період в Україні	37
Скриннік В.І., Шевцова Д.Є. Сучасні світові тенденції розвитку готельного бізнесу	39

Секція 1. ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ

Arbidane I., Odarchenko D., Synytsyna H. Studying the experience of Latvia in building the infrastructure of the startup ecosystem	41
Mostova A. Problems and prospects of the integration of Ukraine into the eu digital single market	43
Polevych K. Key trends in the formation of consumer value in retail	45
Shaforenko I. Key aspects of the emergency administrative decision-making process in the IT industry	47

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПОПИТУ НА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННІ ПОСЛУГИ В ПЕРЕДВОЄННИЙ ПЕРІОД В УКРАЇНІ

Шиян Д.В., д-р екон. наук., проф.
Харківський національний економічний
університет ім. Семена Кузнеця, м. Харків, Україна

Сьогодні, під час військової агресії РФ, дуже важко вести мову про розвиток готельно-ресторанного бізнесу в Україні. Разом з тим, навіть в цих умовах, він продовжується, відповідні послуги надаються, здійснюються інвестиції. Все це відбувається з погляду на те, що після завершення війни відкладений попит повернеться і даний сегмент бізнесу почне стрімко розвиватися.

Одним сучасних досліджень є оцінка попиту на готельно-ресторанні послуги з точки зору подальших перспектив розвитку галузі. Дана проблема висвітлюється під різними кутами зору в різних працях науковців [1–3]. Нами було вирішено оцінити рівень витрат домогосподарств за різними типами населених пунктів України по статті «ресторани та готелі». В якості бази дослідження використовувались дані державних статистичних спостережень домогосподарств за основними показниками щодо доходів, витрат та умов життя. Результати даного обстеження отримали назву «Анонімні мікродані по особах, які входять до складу домогосподарства» за 2021 рік [4]. Файл по домогосподарствах сформовано на підставі опитування 7614 домогосподарства. В процесі обстеження були отримані дані по особах щодо віку, статі, рівня освіти, соціально-економічного статусу особи, індивідуальних доходів, окремих характеристик рівня доступності медичних послуг, доступу до інтернету тощо.

Було вирішено поділити всі домогосподарства за величиною витрат домогосподарств на готелі та ресторани на сім груп (таблиця). Виявилось, що найбільшою групою респондентів була група яка мала величину витрат на рівні 0. Таких виявилось серед мешканців великих міст 49,5%, малих міст – 68,8%, сільських територій – 79,5%. Дані цифри, особливо по відношенню до мешканців сільських територій свідчать про значні обмеження відносно досліджуваних витрат. В той же саме час в групі з найбільшим рівнем витрат (більше 6000 грн) увійшли 17,7 % всіх домогосподарств які мешкали у великих містах, 8,1% – у малих містах та 4,0% – на сільських територіях. Фактично саме дану групу населення можна вважати групою на яку сфокусовані

відповідні бізнеси та сервіси. Одна з причин цього – більший рівень доходу мешканців великих міст порівняно з сільськими територіями.

Таблиця – Величина та питома вага витрат на ресторани та готелі у домогосподарств в Україні за різними типами населених пунктів у 2021 році

Величина витрат, грн	Великі міста		Малі міста		Сільська територія	
	кількість	%	кількість	%	кількість	%
0	1183	49,5	1395	68,8	2422	79,5
0,1-500	158	6,6	105	5,2	115	3,8
500,1-1000	117	4,9	82	4,0	74	2,4
1000,1-2000	179	7,5	88	4,3	117	3,8
2000,1-3000	100	4,2	62	3,1	72	2,4
3000,1-6000	228	9,5	131	6,5	123	4,0
більш 6000	424	17,7	164	8,1	122	4,0
Всього	2389	100,0	2027	100,0	3045	100,0

Але справа не тільки в цьому. Побудовані регресійні моделі залежності рівня витрат на готелі та ресторани від рівня грошових доходів дають підстави стверджувати, що зростання доходів на 1000 грн у мешканців великих міст, в середньому призводило до збільшення рівня витрат по аналізуемій статті на 59 грн, тоді як у мешканців сільських територій – на 12 грн. Таким чином ми маємо ще і різну еластичність даних витрат, яка потребує окремого дослідження.

Список використаних джерел

1. Якименко-Терещенко Н. В., Побережна Н. М., Хо Жань Визначення проблем розвитку готельно-ресторанного бізнесу на основі фінансово-статистичної звітності. *Ефективна економіка*. 2021. № 6. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.6.11>.
2. Манов, М., Karolop, O. (2018). Проблеми розвитку готельно-ресторанного бізнесу в період подолання кризи. *Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації*. 2018. №1. С. 31–40. <https://doi.org/10.31866/2616-7468.1.2018.147405>.
3. Ковальчук, Т. Г. Перспективи розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні в умовах глобалізації світового господарства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип. 23, Ч. 1. С. 126–130.
4. Анонімні мікродані по особах, які входять до складу домогосподарства. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.